

Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти

Що треба пам'ятати під час розробки правил поведінки у школі?

- Список правил не повинен бути занадто довгим.
- Правила мають бути такими, щоб їх легко було запам'ятати.
- Позитивність формулювань.
- Якомога загальніші формулювання (які можна наповнювати новим змістом разом з учнями, таким чином приймаючи їх і засвоюючи).

Заклад освіти зобов'язаний публікувати на своєму вебсайті чи вебсайті засновника правила поведінки учнів. Важливо наголосити, що правила поведінки здобувачів освіти в закладі освіти (учасників освітнього процесу) не є правилами внутрішнього розпорядку.

Можливий алгоритм вироблення правил поведінки у закладі:

- встановлення «очікувань» щодо поведінки учасників освітнього процесу (створюємо ідеальну модель поведінки для всіх учасників освітнього процесу);
- розроблення правил (важливо забезпечити позитивну поведінкову мотивацію);
- ознайомлення з правилами поведінки учасників освітнього процесу, обговорення їх і, за потреби, коригування;
- затвердження правил;
- оприлюднення.

Основні розділи у загальношкільних правилах:

• Ми — у безпеці:

- Містить правила щодо фізичної та психологічної безпеки і може умовно стосуватися таких аспектів:*
- бійки, штовхання;*
  - булінг (цькування);*
  - дотримання правил безпеки (пожежна безпека, правила охорони праці та безпеки життєдіяльності під час навчальних занять);*
  - безпечне використання навчального та спортивного обладнання.*

• Ми – ввічливі:

- ввічливо розмовляємо;*
- чуємо вчителя;*
- поведимось так, щоб чути своїх товаришів;*
- піклуємось про те, що нас оточує (школа, навчальні кабінети, книги, меблі тощо).*

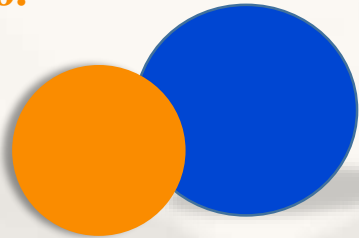
• Ми — старанні та наполегливі у навчанні:

- організаційні питання роботи школи;*
- самоорганізація;*
- робота на уроках та з домашніми завданнями.*

Формулювання під час розроблення правил поведінки є:

вдалими:

- серйозно ставитися до навчання;
- поважати цінності своєї школи;
- висловлювати свої погляди, не зачіпаючи гідності та почуттів інших людей;
- проявляти повагу до старших, піклуватися про молодших;
- учні й педагоги звертаються один до одного шанобливо.

неприпустимими:

- все, що починається зі слова «забороняється»;
- урок вважається закінченим після того, як вчитель оголошує про це (Авт. — це порушення прав дитини);
- категорично заборонено самовільно розкривати вікна, сидіти на підвіконнях чи виглядати у відкриті вікна (Авт. — у такому формулюванні правило стає схожим на правила в'язниці);
- учні мають право взяти в їдальню принесений з дому сніданок (Авт.- надлишкова регламентація, що формує несприятливу атмосферу).

Акцентуємо увагу керівників закладів загальної середньої освіти:

- Чи розроблені правила поведінки для всіх учасників освітнього процесу?
- Чи ознайомлені учасники освітнього процесу з правилами поведінки?
- Чи є правила поведінки у закладі освіти дієвими і функціональними?
- Чи проводить заклад моніторинг того, як змінюється динаміка порушень правил поведінки учнями?

Приклад трансформації правил поведінки з заборонних у «позитивні»

1

Загальні правила поведінки у школі	Правила поведінки у школі (редагована версія)
Правила поведінки у школі (редагована версія)	Правила поведінки учнів базуються на чинному законодавстві України
Учень приходить у школу, займає своє робоче місце, готує все необхідне навчальне приладдя до майбутнього уроку	Учень приходить до школи за 10-15 хв. до початку навчальних занять, займає своє робоче місце, готує все необхідне навчальне приладдя до уроку
Не можна приносити на територію школи з будь-якою метою і використовувати будь-яким способом зброю, зокрема ножі, вибухові, вогнебезпечні речовини, алкогольні напої, цигарки, наркотики, а також токсичні речовини	Школа – територія, на якій не місце будь-яким видам зброї, зокрема ножам, вибуховим, вогнебезпечним речовинам, алкогольним напоям, цигаркам, наркотикам, токсичним речовинам
Не можна без дозволу педагогів або медичної сестри (за узгодженням з батьками) йти зі школи та її території в урочний час	Йти зі школи та її території можна лише з дозволу вчителів або медичної сестри (попередньо узгодивши з батьками)
Учень школи повинен проявляти пошану до старших, піклуватися про молодших. Школярі поступаються дорогою дорослим, старші – молодшим, хлопці – дівчатам	Учні поведуться ввічливо, піклуються про молодших школярів

2

Загальні правила поведінки у школі	Правила поведінки у школі (редагована версія)
У школі учні поведуться так, щоб не принизити свою честь і гідність	У школі учні поведуться гідно та поважають честь і гідність людей, які знаходяться поруч
Учні беруть майно школи, акуратно ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти та порядку на території школи	Учні беруть майно школи, дбають про чистоту та порядок на території школи
Фізична конфронтація, залякування, лихослів'я та знущання над людиною є неприпустимими формами поведінки учнів у школі та за її межами	Цькування, бійки, залякування, лихослів'я та знущання над людиною є неприпустимими формами поведінки у школі та за її межами
Учень зобов'язаний виконувати домашні завдання в терміни, встановлені шкільною програмою	Учень старанно виконує домашні завдання
На першу вимогу вчителя учень зобов'язаний дати щоденник.	---

